

Opfattelse. Og ved Arbejdets Slutning er det gaaet paa den Maade, at uagtet man vidste eller — rettere sagt — ikke vidste, hvor mange der vilde møde, fastsatte man Mødet til et Tidspunkt, paa hvilket man kunde sige sig selv, at Udvalget ikke kunde blive fuldtalligt; jeg nærer da ogsaa en stille Tvivl om — jeg kan ikke sige det afgjort —, at dette Fællesudvalg har været beslutningsdygtigt, da man vedtog at lade Betænkningen afgaa. For øvrigt gør jeg opmærksom paa, at Betænkningen ikke forelaa hele Dagen i Gaar; den er først kommet i Aftes. Naa, man har travlt, saa jeg skal ikke protestere; det anser jeg for ufornuddigt.

Derimod vil jeg gerne knytte et Par Bemærkninger til Lovforslaget, navnlig til § 40. Jeg er ganske enig i den Betragtning, som den ærede Ordfører for Mindretallet, det ærede 15de landstingsvalgte Medlem (Godskesen), har fremsat. Det var Mindretallets Opfattelse, det ærede Medlem gav Udtryk for. Denne Betragtning maade er ikke kommet til Udtryk i Betænkningen, men gennem Mindretallets Ordførers Bemærkninger, og dem tiltræder vi gerne fra vor Side. Da det her drejer sig om § 40, vil jeg gerne beskæftige mig lidt dermed, idet Ministeren har forklaret, at han har taget Bestemmelsen efter Lovene for visse Organisationer, som benytter en saadan Fremgangsmaade. Jeg vil gerne sige, at jeg er i Almindelighed imod lokale Afgørelser af Foreteelser, der er fælles for Indbyggerne i hele Landet. Og skal de Spørgsmaal, der berøres i denne Lov, ind under det saakaldte kommunale Selvstyre, kommunal Afstemning, kan man jo drage en hel Række Spørgsmaal frem, der med lige saa stor Ret kunde forlanges afgjort ved kommunal Afstemning — ja, man vil maaske fra andre Sider le, naar jeg nævner f. Eks. Jordlove, Ægteskabslov og Straffelov. Man vil sige, at det er Ting, der gælder for hele Landet. Ja, det er det; men den Betragtning maade, der fører til, at visse Ting undrages den almindelige Lovgivning og føres ind under kommunal Afstemning, maa efterhaanden føre til, at man ogsaa undtager forskellige andre Ting, saa det bli-

ver en Pærevælling det hele. Derfor var jeg stemt for, at der skulde mindst 50 pCt. af Vælgerne til at nægte en Bevilling. Men vi, som var principielle Modstandere af denne Afstemning, lod os drage ned til 35 pCt., idet vi saa gik ud fra, at nu var Bunden naaet, og nu var der Enighed i dette Ting, som jo er det regulerende, det velovervejende, nu maatte man kunne kræve dette, at naar et Sogneraad endelig vilde skyde Spørgsmaalet fra sig, eller der var et tilstrækkelig stort Antal af Kommunens Vælgere, som forlangte kommunal Afstemning, saa maatte mindst 35 pCt. af Vælgerne have stemt imod, for at en Bevilling skulde kunne nægtes. Jeg havde i alt Fald tænkt, at vi var ved Bunden, saaledes at Stillingen var den, at skulde nogle fire, saa maatte det være dem, der holdt principielt paa Kommunalafstemning; de maatte i alt Fald gaa ind paa Kravet om en Majoritet paa mindst 35 pCt. af Vælgerne. Men det er jo gaaet her som undertiden før, at jeg har følt mig svigtet under disse Forhold. Desuagtet har jeg ikke tabt Troen paa Menneskene, og selv om jeg bliver svigtet senere igen — det faar være. Men jeg har følt mig svigtet, fordi jeg havde troet, at vi alle var enige paa dette Punkt og stod fast.

Nu kunde man jo tænke sig, at der var sket noget i Landet, som gjorde, at der var Nødvendighed for at stryge de 35 pCt. ved den anden Afstemning og saa lade Folk stemme, som de vilde. Ja, jeg kan ikke se, at der er sket noget kommunalpolitisk eller i anden Henseende betydningsfuldt ud over een eneste Ting. Det er mærkeligt, hvor Livet undertiden kan rumme Modsigelser, og det er jo en geometrisk Modsigelse f. Eks., at Centrum kan ligge ude i Periferien. Det anses for umuligt geometrisk. Men politisk set er det muligt. Der er en lille Byovre paa Vestkysten, fra hvilken der i mange Aar er udgaaet Besked om, hvorledes mange væsentlige offentlige Forhold skulde ordnes. Det har undertiden været rigtigt og godt, men efter min Mening i alt Fald ikke altid. Men i hvert Tilfælde: dette lille Punkt ude i Periferien har været et Centrum, der kunde give Besked om, hvorledes visse Ting skulde udføres. Der kunde være Formodning om, at Centrum vilde have